

Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamleñni

Электронны адрас: viestki@mail.com

✉ P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 7(677)

Ліпень 2022 г.

Купальле ў штаце Нью-Ёрк

У штаце Нью-Ёрк, у запаведніку Ўард-Паўнд-Рыдж прайшло ў ноч з 25 на 26 чэрвеня святаваньне беларускага традыцыйнага абраду Купальля.

Матывы й элементы купальскіх абрадаў ужываліся ў разнастайных культурных праграмах ды імпрэзах беларускай эміграцыі ў ЗША, бадай, ад самых ранейшых часоў, але традыцыя адмысловага святаваньня Купальля звязаная з найноўшай хваляй эміграцыі зь Беларусі. У рэгіёне Нью-Ёрку і Нью-Джэрзі гэтая традыцыя бярэ пачатак ад 1999 году, калі беларусы сабраліся на гэты старадаўні нацыянальны абрад ў беларускім рэсорце Белэр-Менск і супольна яго правялі. Затым з дапамогаю сп-ва Пятра і Алены Рыжых была знойдзена пляцоўка ў цудоўным запаведніку Ўард-Паўнд-Рыдж на поўнач ад гораду. Тут і праводзіцца ўжо шмат год нью-ёрскае Купальле, зь перапынкам на час пандэміі каронавірусу ў 2020 годзе. Ужо некалькі год

асноўную ролю ў падрыхтоўцы Купальля бярэ на сябе суполка “Беларусы ЗША-Разам лягчэй” на чале з Ганнай Шарко і Алесем Мазгавым. Надвор’е таксама паспрыяла – перад тым амаль тыдзень ліў дождж, і акурат на Купальле надвор’е выдалася добрым, сонечным.

Гэтым разам была распрацаваная вялікая праграма імпрэзы, усе жадаючыя ўзяць удзел у актыўным адпачынку былі падзеленыя на каманды “Бусыляня” і “Крыжачок”. Яны бралі ўдзел у квізе-віктарыне і ў спартовай частцы – актыўных гульнях тут жа на вялікай паляне. У квізе перамог “Крыжачок” (капітан Аляксандар Крыж), а ў спартовай частцы – “Бусыляня” (капітан Павал Шылін), а ў агульным заліку вынікам стала нічыя.

Таксама ўдзельнікі святаваньня бралі ўдзел у спартовых спаборніцтвах па валейболе і гульнях, у пошуках скарбаў і папараць-кветкі. Сярод іншых цікавых заняткаў былі мастар-клясы па ёзе і па плячэньні вяноў.

У міжчасе можна было падсілкавацца блінамі й дранікамі. Мужчыны і хлопцы нарыхтавалі дроў для вогнішча. Перад пачаткам святачных дзеяў прысутныя парамі праходзілі праз браму, ачышчаючыся вадою і заручаючыся падтрымкаю містычных сілаў. Затым грамада абрала князем-Купалішам Мікіту Сіліча і Купалінкай Марыну Арабей.

Як сонца села, пачаўся абрад, які вялі сп-ня Алена Рыжая і сп. Сяржук Сай. Алена каратка распавяла пра сам абрад і ягоны сымбалізм. Пад купальскія сьпевы Купаліш з Купалінкай падпалілі вогнішча, жордку з колам на версе, што маюць магічнае значаньне і тлумачацца традыцыйнай міталёгіяй як спалучэньне мужчынскага і жаночага пачаткаў. Прысутныя сталі хадзіць карагодамі і сьпяваць традыцыйныя сьпевы, іх запявала сп-ня Лена Рыжая, і яе падхоплівалі прысутныя. Прагучэлі песні “Купалінка”, “Ой рана на Івана”, “Гарэла сасна, палала”.

заканчэньне на бачыне 2

Маргарыта Ляўчук (сапрана) і Ілья Сільчукоў (барытон) – беларускія вакалісты, чые віртуознасьць і дасягненьні прынеслі ім міжнароднае прызнаньне ў сьвеце опэрнага мастацтва. Ляўчук і Сільчукоў добра вядомыя ў сваёй краіне тым, што ўзмацняюць галасы беларусаў ды аказваюць супраціў дыктатарскаму рэжыму Лукашэнкі.

Гэтым летам Маргарыта Ляўчук і Ілья Сільчукоў прыедуць у Нью-Ёрк з адмысловай праграмай беларускай клясічнай ды фальклорнай музыкі; падчас канцэрту прагучаць таксама творы ўкраінскай і сусьветнай клясыкі. На акампаніменце – вядомая беларуская піяністка Тацьцяна Лойша. На разагрэве – **Kozak Family Trio**.

BELARUS MUST BE FREE адбудзецца ў нядзелю, **10 ліпеня**, а **16:00** ва Ўкраінскім нацыянальным доме па адрасу: 140 2nd Ave., New York, NY 10003.

Квіткі даступныя па спасылцы <https://www.eventbrite.com/.../belarus-must-be-free...>

Прыбытак будзе перададзены абаронцам Украіны ды сем’ям, пацярпелым ад вайны.

Арганізатары канцэрту: **Беларуская Фундацыя Крачэўскага**.

CONCERT
BELARUSIAN CULTURE WEEK 2022

BELARUS

MUST BE FREE

Купальле ў Нью-Ёрку

заканчэньне з бачыны 2

Калі завалілася жордка-вось з колам, па традыцыі прадказвалася, што тая асоба ў карагодзе, у кірунку якой павалілася жэрдка, у бягучым годзе пабярэцца шлюбам. Затым пачаліся купальскі гульні, сярод іх “Падушачка”, “Цяцёрка” і “Баяры”.

Падчас гульніў падабраліся “нячысыцікі” й скралі Купалінку, і дружына з князем-Купалішам на чале кінулася на пошукі. Гэтым разам пошукі зацягнуліся, але нарэшце Купалінку ўратавалі, і затым пачаліся скокі праз вогнішча. Агонь, па ўяўленьнях нашых продкаў, мае ачышчальную сілу, а вогнішча мае злучальную сілу як атрыбут котлішча, сямейнага дабрабыту. Затым моладзь выправілася шукаць Папараць-кветку. Як вядома з фальклёру, той хто знойдзе яе, стане шчаслівы, зможа разумець мову прыроды.

Потым удзельнікі сьвята маглі падмацавацца стравамі й выпіць крупніку — традыцыйнага напой, у выраб якога ўлучаныя 29 лекавых траваў. Напрыканцы ўдзельнікі паехалі купацца ў рацэ непдалёк пры сьвятле зораў.

Пасьля традыцыйнага абраду адбыўся канцэрт, дзе выступілі сп. Сержук Сай і шэраг іншых таленавітых сьпевакоў — мікрафон быў адкрыты, і кожны мог выправацца свае выканальніцкія здольнасьці. Сьпевы былі з энтузіязмам сустрэтыя моладзьдзю. Затым яшчэ сьпевы працягнуліся ў адной з кампаніяў позна пасьля паўночы.

Купальскае неба было поўнае зіхоткіх зорак, што паволі паварочваліся зь цягам часу. Пасярод былі відаць Вялікі

Воз (Мядзведзіха) і Валасы Веранікі, а таксам плянэты Марс. Наагул на гэтым сонцастаяньне прыпадае парад плянэтыў, дзе пяць плянэтыў пашыхтуюцца ў шэраг, іх нават можна назіраць, хоць вельмі нізка над небакраем, выкарыстоўваючы астранамічныя эпы Sky або Tonight Star Walk2.

Купальская ночка працягла хутка, бо адна з самых кароткіх ў годзе, і назаўтра ўдзельнікі Купальля маглі працягнуць цікавыя заняткі, насалоджваліся прыемным надвор’ем і празрыстым паведамленьнем чэрвеня. Жадаючыя маглі застацца да вечара.

Сёлетняе Купальле спадабалася ўдзельнікам, усе адзначалі і добрую арганізацыю сьвята, і цікавую праграму.

Шмат каму, а таксама й аўтару гэтых радкоў, ад’яжджаць з тых прыгожых мясыцінаў не хацелася.

Падзяка за добра праведзены грамадою час належыцца арганізатарам Ганьне Шарко і Аляксандру Мазгавому, а таксама Алене і Пятру Рыжым, Сяргею Саю, Вадзіму Крывавязу, Міхасю Шаўчэнку, Вячаславу Аднавораву. Бліны й налеснікі прыгатавалі беларусачкі Алена і Вольга Талатынік.

Спадзяемся, што падтрыманьне прыгожай нацыянальнай традыцыі будзе далей мацнець, і пра гэта ўжо сьведчаць паведамленьні пра сьвяткаваньне Купальля беларусамі ва ўсё новых і новых мясыцінах у Амэрыцы.

Віталь ЗАЙКА

Шлях да існавання

Пасля расейскай вайсковай акупацыі Беларусі тэзіс аб вызваленні ад фашыстоўскага антыбеларускага рэжыму Лукашэнкі (як мэта непасрэднага дзеяння) — траціць сэнс, бо ліквідаваць рэжым сатрапа можна толькі вызваліўшыся з пад расейскай акупацыі.

Вызваленне Беларусі цяпер напасткі звязана з перамогай Украіны ў вайне з Расеяй. Беларусам трэба ўсімі сіламі дапамагаць украінцам і найперш — непасрэдным удзелам у ваенных дзеяннях на баку Украіны.

Памятайма, што вайна Украіны супраць агрэсіі фашыскай Расеі — гэта ёсць, фактычна, і нашая беларуская вайна. Толькі паканаўшы расейскага мордара ва Украіне, можна ліквідаваць антыбеларускі фашысцкі рэжым Лукашэнкі ў Беларусі. Толькі перамогшы расызм ў вайне і выгнаўшы расейскіх захопнікаў з Украіны, магчымая свабода і незалежнасць Украіны і Беларусі.

Не забывайма, што ў сытуацыі, якая існуе, ваенная перамога над фашыскай Расеяй — гэта ёсць адзіны шлях да нацыянальнага існавання і свабоды ўкраінцаў і беларусаў. Усе нашыя беларускія дзеянні мусяць быць накіраваны на перамогу Украіны над расейскім фашызмам.

16 чэрвень 2022 г.

Зянон ПАЗЬНЯК

Р. С. Цяпер ва Украіне пэўныя сілы вядуць прапаганду і працу супраць беларусаў. Мэта гэтых сілаў схаваная і прарасейская — пад выглядам украінскага патрыятызму зрабіць усё магчымае, каб стварыць для Украіны ворага ў вобразе Беларусі і настроіць беларусаў супраць украінцаў.

Гэтая агентурная дзейнасць (падмацаваная выступамі ня вельмі разумных людзей) носіць пастаянны характар, але (зразумела) не адлюстроўвае афі-

цыйнай пазыцыі Украіны і шырока не распаўсюджана. Аднак існуе.

Беларусам, ведаючы сутнасць справы, трэба спакойна і з разуменнем адносіцца да антыбеларускіх вывертаў. Каб лепш ўсвядоміць стан рэчаў, раю глянуць на тое, што вытварае акупацыйная агентура і прапаганда ў Беларусі, бэсцячы ўсё беларускае і ўкраінцаў. Нельга даваць сябе ашукаць, ведаючы адкуль тое ўсё бярэцца.

Р. Р. С. На жаль ні ў ЗША, ні ва Украіне (ні, тым больш, у старой Эўропе) нічога ня робяць, каб разлучыць саюз двух “сіямскіх бандытаў”. (Вайна ж бо.) Але тут якраз наадварот (асабліва з ганебнымі санкцыямі супраць Беларусі.) Усё падводзіцца быццам да таго, каб саюз бандытаў скамянеў, і каб Лукашэнка ад безвыходнасці пагнаў беларускае войска на Украіну. Цяжка павярэць, што такое робіцца толькі ад неразумення становішча.

Зацёмкі пра Беларусь і Эўропу

Яшчэ адзін характэрны аспект пратэстаў 2020-га году. Беларусы, нягледзячы на русіфікацыю і варварскі ўплыў Расеі, паказалі ў выступах сваю звыклую высокую культуру, аптымізм і інтэлігентнасць. Гэта былі дэманстрацыі сьветлых людзей. Выходзілі сотні тысячаў, але не было ўчынена ніякой матэрыяльнай шкоды гораду з боку дэманстрантаў, тым больш ніякіх знішчэнняў, ніхто нідзе не пабіў шыбы (наадварот шыбы білі міліцыя і ОМОН). Дабраахвотныя памочнікі хадзілі з паліэтыленавымі мяшкамі сярод дэманстрантаў і забіралі смецце. Горад быў чысты. Ніхто не становіўся на лавачку ў абутку, бо так прывучаныя зь дзяцінства. Іграла музыка і чуліся сьпевы.

І вось у гэтай прыгожай маніфэстацыі рэжымная цемра на сьмерць пазабівала беларусаў. Навука на прышлася для цэлага пакаленьня. Гэта, як “Крывая нядзеля” для Пецярбургу ў 1905 годзе. (І правакатары, як там, але ўжо ў Сеціве сядзелі).

Зразумела, тут ня той мэтад, якім можна зьнесці фашысцкі антынародны бандыцкі рэжым. Але зьнешняе ўражаньне ад маніфэстацыяў было ўзніслага, духоўна кансалідавала і ўздыхала людзей, дзе нацыянальны сьцяг быў сымбалам ідэалу свабоды. У гэтым якраз станоўчы бок пратэстаў 2020 году —

нацыянальная кансалідацыя грамадства.

У Эўропе, і найбольш у Польшчы, я чуў воклічы захаплення прыгажосцю і паводзінамі нашых людзей. Беларускія пратэсты — гэта было відовішча — гэта лекцыя культуры для ўсёй Эўропы. (Бачылі б вы, хто ня бачыў, сьвінушнік пасля дэманстрацыі, дзе-небудзь у Парыжы ці Брусэлі ці біцьцё шкла ў Амэрыцы).

Тым часам паказальна-характэрная і дыямэтральна супроцьлеглая рэакцыя на культуру беларускіх дэманстрацыяў чулася ў краінах былога СССР (у краінах “саўка”), асабліва ў Расеі і Украіне (дзе саўкоў шмат).

Рэакцыя тыпова эгалітарная — кпіны, злосьць, яхідзтва, іранічныя камэнтары. Аабліва саўковых абуралі сэнсоўныя сацыяльныя паводзіны і чыстаплотнасьць беларусаў, хаджэньне на зялёны сьветлафор (а не на чырвоны, як ў Маскве) і здыманьне абутку, каб стаць на лавачку, і інш. Некаторыя кацапы, магчыма, бачылі такое ўпершыню, эгалітарная злосьць іх была невымерная (“іш, культурны-та!”). І па сёньня маскальня і ўсялякія нявязровы ня могуць не зьыхіднічаць на гэтую тэму, так яна паніжае і круціць іхнюю варварскую прыроду.

Дарэчы, злосьць і пагарда вельмі характэрная рэакцыя расейцаў на ўсё вышэйшае і культурнае ў эўрапейскіх наро-

даў. Тое, між іншым, добра апісана расейскім пісьменьнікам Аляксандрам Купрыным у адным з ягоных апавяданьняў.

Але ўсё гэта дробязі. Якія людзі — такая і культура. І вось цяпер пра галоўнае, што невымерна здзівіла ўжо беларусаў. Пратэсты скончыліся разгромам, забойствамі, арыштамі, турмой і катваньнямі сьветлых беларускіх людзей. Рэпрэсіі і фашысцкія пагромы Беларускага народу працягваюцца па сёньняшні дзень.

Тым часам 17-га студзеня 2022 году Расея ўвяла войскі і акупавала Беларусь. 24-га лютага Масква напала на Украіну з тэрыторыі акупаванай Беларусі. Пуцінскія войскі пачынае страляць ракетамі зь Беларусі па Украіне.

Што робіць Эўропа, якая толькі што захаплялася беларусамі і асуджала антычалавечыя рэпрэсіі рэжыму Лукашэнкі супраць народу?

Быццам бы караючы Лукашэнку, Эўразьвяз ўводзіць эканамічныя санкцыі супраць Беларусі і адначасна пачынае перасьлед і дыскрымінацыю беларусаў па ўсім сьвеце. Нянавісьць раптам абвалілася на ўвесь народ, на тых, каго нішчыць і катуюць у турмах фашысцкі рэжым Лукашэнкі, які ўпусьціў расейскія акупацыйныя войскі ў Беларусь і разам з Пуціным выступае суакупантам Белару-

заканчэньне на бачыне 4

Марш Паняволеных Народаў

64th

ANNUAL

CAPTIVE NATIONS WEEK

JULY 17-24, 2022

У нядзелю, **17 ліпеня 2022 году**, адбудзецца Марш Паняволеных Народаў, што традыцыйна арганізуецца ў ліпені Камітэтам Паняволеных Народаў у рамках афіцыйна абвешчанага яшчэ ў 1959 годзе Тыдня Паняволеных Народаў – імпрэзы, якая прыцягвае ўвагу амэрыканскага грамадства да стану народаў, што паняволеныя камуністычнымі, а таксама пост-камуністычнымі ды кожнымі іншымі тыраніямі й дыктатурамі. Сёлета Тызень Паняволеных Народаў пройдзе ад 17 да 24 ліпеня.

Збор у нядзелю, **17 ліпеня** а 9-й гадзіне раніцы ля гатэля “Plaza” (Pultzer Fountain) на **59-й вуліцы** і **5-й авэню**. Адтуль удзельнікі рушаць да **Катэдры сьв. Патрыка**, дзе адбудзецца імша за Паняволеных Народы, а потым пройдуць Маршам да **59-й вуліцы** і **Калямбус Сыркл** (Merchant's Gate/ Main Monument), дзе адбудзецца ўрачыстае адкрыцьцё Тызня.

Ад самага пачатку ў імпрэзах Тызня бяруць удзел прадстаўнікі беларускай грамады Амэрыкі. Пасьля 1989-1991 гадоў большасьць этнічных арганізацыяў сябраў Камітэту Паняволеных Народаў, і ў тым ліку ўкраінцы, адыйшла ад актыўнага ўдзелу, мяркуючы, што свабода ўжо здабытая, і ёй нішто не пагражае.

Як бачым, гэта “рэляксаваная” пазыцыя памылковая, і па дзвух прычынах:

1. Свабода – гэта “штодзённы плёбісцыт” (ніхто і нішто не згарантуе яе раз і назаўсёды).
2. Абавязак кожнага вызваленага народу – дапамагчы тым, хто застаецца паняволенымі. У кожным разе, запрашайце на гэтую імпрэзу вашых украінскіх, крымскататарскіх, расейскіх (не ачмураных пучінскай прапаганды), зымбабвэйскіх, в’етнамскіх, кітайскіх, тыбецкіх, кубінскіх сяброў. Пашырайце інфармацыю, паведамляйце сябрам і знаёмым!

Зацёмкі пра Беларусь і Эўропу

заканчэньне з бачыны З

сі. Калі вобразна – за дзеянні канцлягера Эўропа карае вязьняў канцлягера.

Беларусам не даюць уязныя візы, не залічваюць ва ўнівэрсытэты, не адкрываюць рахункі ў банках, не даюць працы і г. д. Дыскрымінацыя тлумачыцца проста. Эўрапалітыкі выкарыстоўваюць момант акупацыі краіны і супрацоўніцтва Лукашэнкі з Пуціным дзеля таго, каб нізка абвінаваціць у злачыннай палітыцы Лукашэнкі ўвесь Беларускі народ і знішчыць Беларусь дазваньня.

Зацікаўленая ў гэтым найперш Нямецчына (што супрацоўнічала і будзе су-

працоўнічаць з Масквой) і, адпаведна, яе саюзнікі па Эўразьвязу (акрамя Польшчы). Найбольш шкодна для Беларусі падтрымлівае такую палітыку Летува.

Дарэчы, нагадаю. У 1990-1991 гадах уся Эўропа (ізноў жа, акрамя Польшчы) была супраць незалежнасьці Беларусі і Украіны, падтрымлівала Гарбачова і Савецкі Саюз. Калі хто з даверлівых беларусаў яшчэ думае, што за словамі эўрапейскіх прагматыкаў і палітактораў існуе нейкая прыстойная мараль, – то цяпер больш так думаць ня варта. Старая Эўропа жыве дабрабытам, не ідэаламі.

Вось і атрымліваецца, што ў гэтых абставінах мы нават па факту мусім падтрымліваць Польшчу і Украіну, у сапраўднасьці гэта тыя краіны, якія былі зь Беларусіяй і між сабой гістарычна павя-

заныя і бараніліся ад навалы з усходу і захаду.

Старая Эўропа заўсёды заставалася эгаістычнай, матэрыяльнай, мэрантыльнай, рацыянальнай, халоднай і пры гэтым, вядома ж – культурнай. Але па вялікаму кошту – бяздухоўнай. У апошнія стагодзьдзі яшчэ і лявацкай.

Выгада супрацоўнічаючы з рэсурснай Расеяй, старая Заходняя Эўропа добра трымаецца на плыву. У гэтым геапалітычным “супрацоўніцтве” і падзеле Эўропы, аднак, – крыніца сусветных войнаў і аншлюсаў тэрыторый. У гэтым найбольшая перашкода для незалежнага салідарнага існаваньня Беларусі, Украіны і Польшчы.

12. 06. 2022 г.

Зянон ПАЗЬНЯК

Уплаты ў Згуртаваньне Складкі й ахвяраваньні:

К. Пляўга 70
Шчыры дзякуй!

Уплаты ў Згуртаваньне
“Пагоня” шліце на адрас:
P. O. Box 572
New York, NY 10113

Чэкі выпісвайце на імя скарбніка Згуртаваньня “Пагоня”
Viktar Yedzinovich.

Абвестка

Сходы Згуртаваньня “Пагоня”, якія звычайна адбываліся ў другую суботу кожнага месяца, часова (да адмены ўладамі г. Нью-Ёрку забароны на правядзеньне масавых мерапрыемстваў) праходзіць ня будуць.

Аб імпрэзах, ладжаных “Пагоняй”, можна даведацца наведваюшы старонку арганізацыі ў Фэйсбуку:
<https://www.facebook.com/groups/134811029970802/>

Ахвяравалі на выданьне бюлетэна **Весткі й Паведамленьні** :

К. Пляўга 30
Усім шчыры дзякуй!

Падпіска на бюлетэн можна даслаўшы ў рэдакцыю аплату гадовай падпіскі (\$30) на адрас:

Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

Чэкі выпісвайце на імя скарбніка “Пагоні” **Viktar Yedzinovich.**